

Wykład:

JAK HICKS TŁUMACZYŁ KEYNESA?

- MODEL RÓWNOWAGI IS-LM

John Hicks (1904 - 1989)

- *„Mr Keynes and the Classics: A Suggested Interpretation“ (1937)*
- *„Value and Capital“ (1939)*
- *Nagrada Nobla (1972)*

Model IS - LM : podstawowe zmienne

ZMIENNE
ENDOGENICZNE
(ustalane w modelu)

$$Y = C + I + G + X$$

$$C = a + b(1 - t)Y$$

$$I = e - dR$$

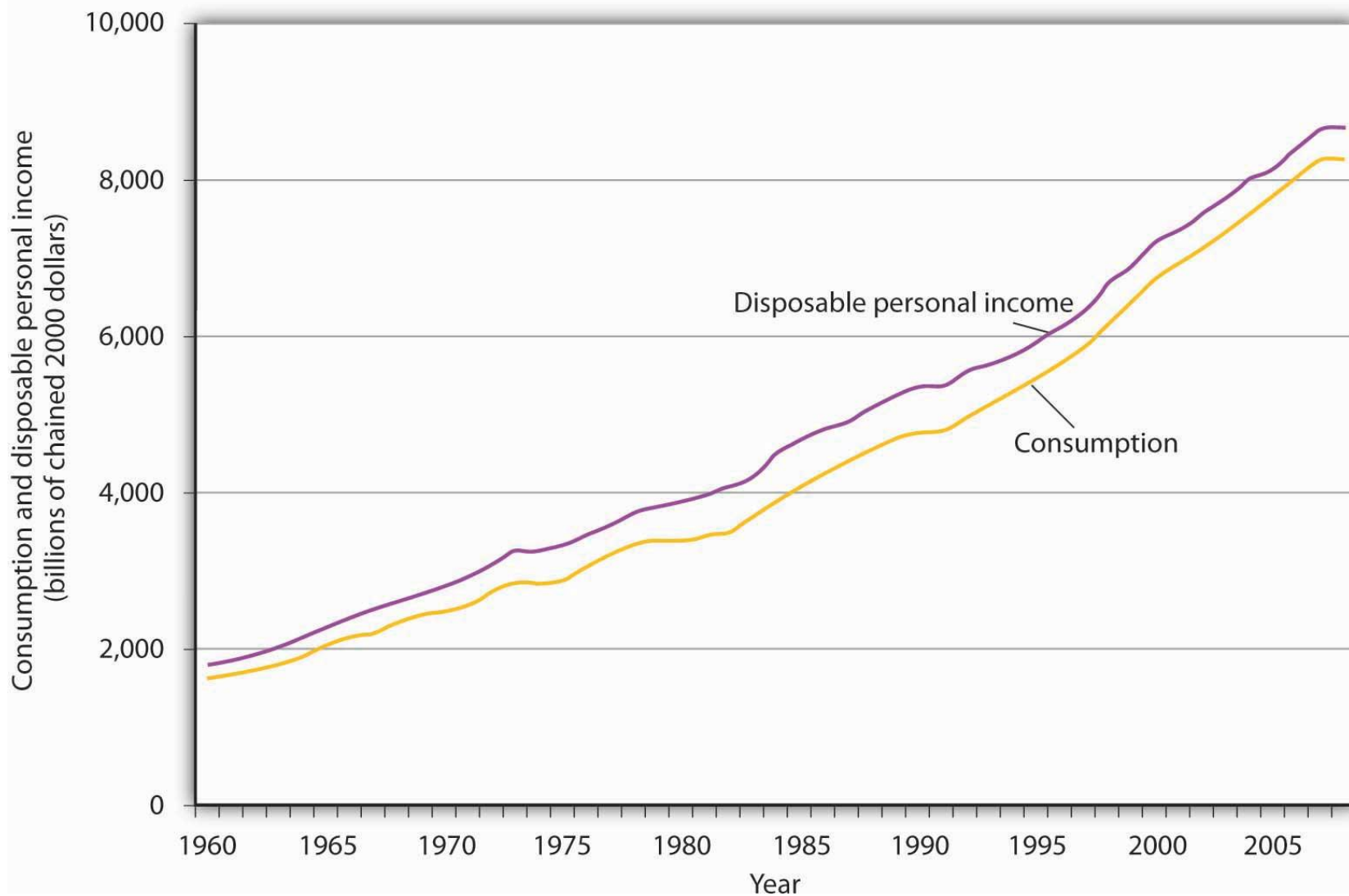
$$X = g - mY - nR$$

$$M_D = (kY - hR)P$$

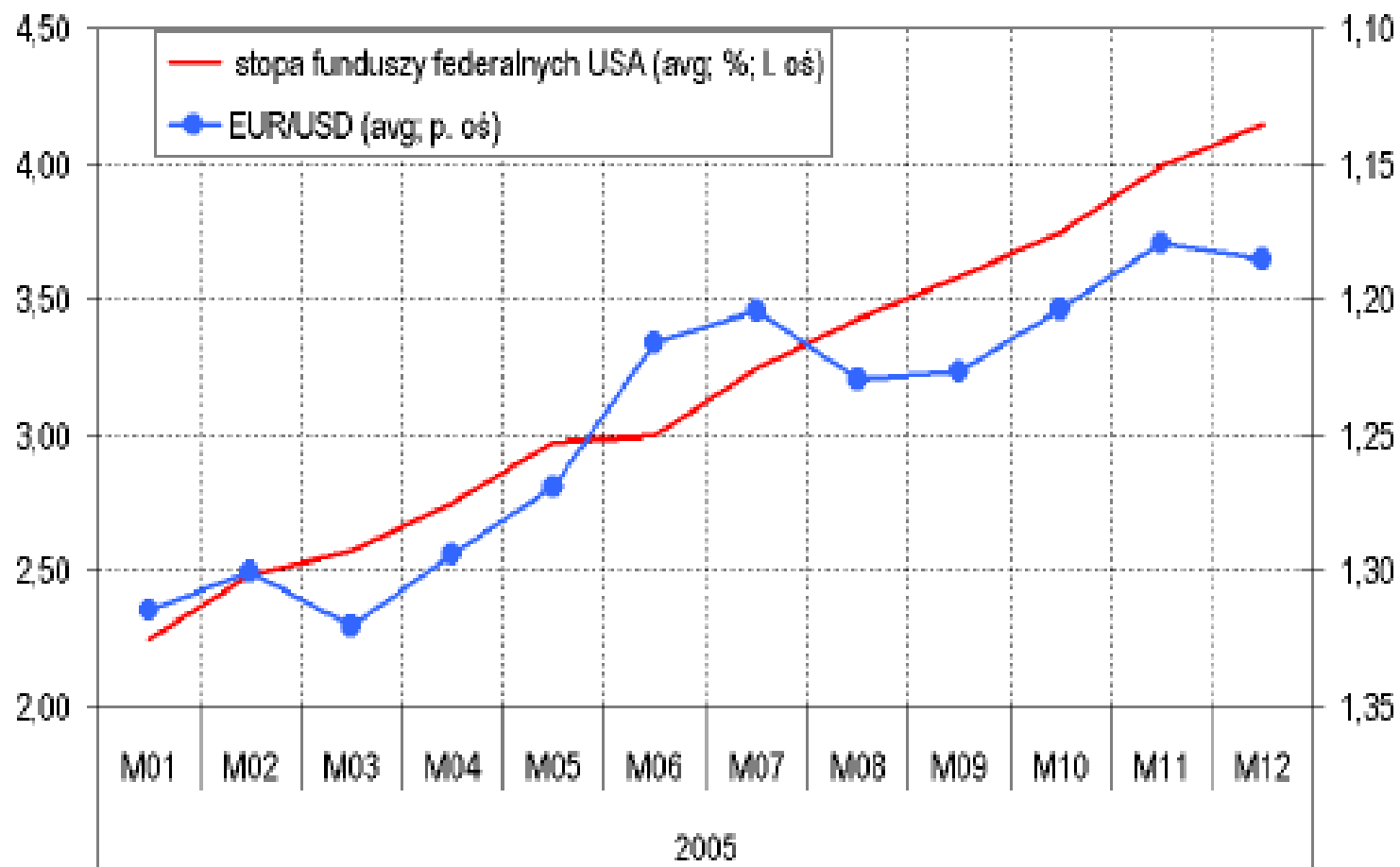
ZMIENNE
EGZOGENICZNE
(ustalane poza modelem)

$$M_s \text{ i } G$$

Konsumpcja a dochody dyspozycyjne, USA 1960–2008

Kurs dolara a stopa funduszy federalnych w 2005 r.

Algebraiczne wyprowadzenie krzywej IS

$$1) Y = C + I + G + X$$

$$2) C = 300 + 0,8 Y_d$$

$$3) I = 200 - 1500 r$$

$$4) X = 100 - 0,04 Y - 500 r$$

$$5) M_D = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$G = 200$$

$$t = 0,2$$

$$M_S = 550$$

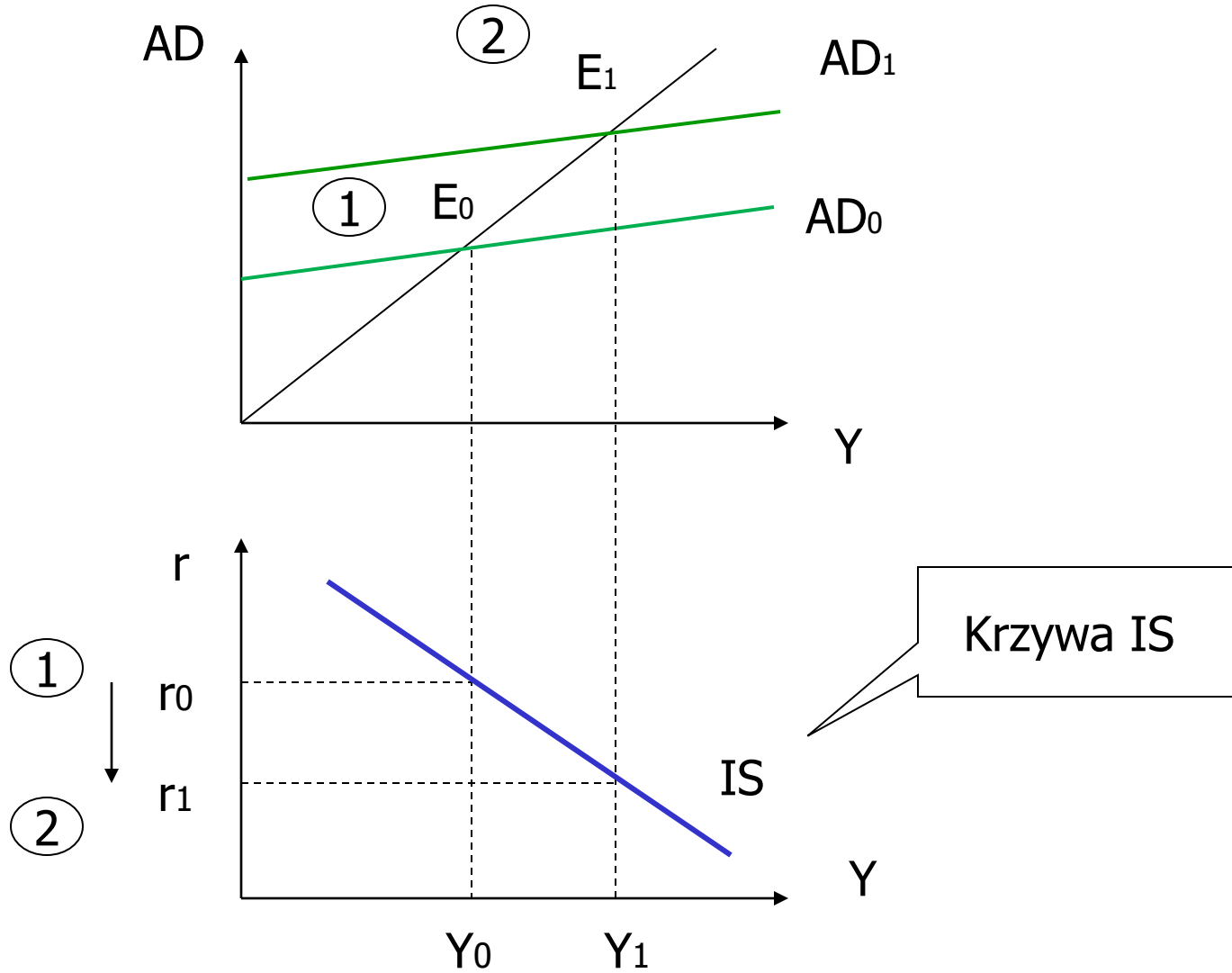
$$P = 1$$

IS:

$$Y = 300 + 0,8(1 - 0,2)Y + 200 - 1500r + 200 + 100 - 0,04Y - 500r$$

$$\mathbf{IS: \quad Y = 2000 - 5000 r}$$

Wyprowadzenie krzywej IS

Algebraiczne wyprowadzenie krzywej LM

$$1) Y = C + I + G + X$$

$$2) C = 300 + 0,8 Y_d$$

$$3) I = 200 - 1500 r$$

$$4) X = 100 - 0,04 Y - 500 r$$

$$5) M_D = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$G = 200$$

$$t = 0,2$$

$$M_S = 550$$

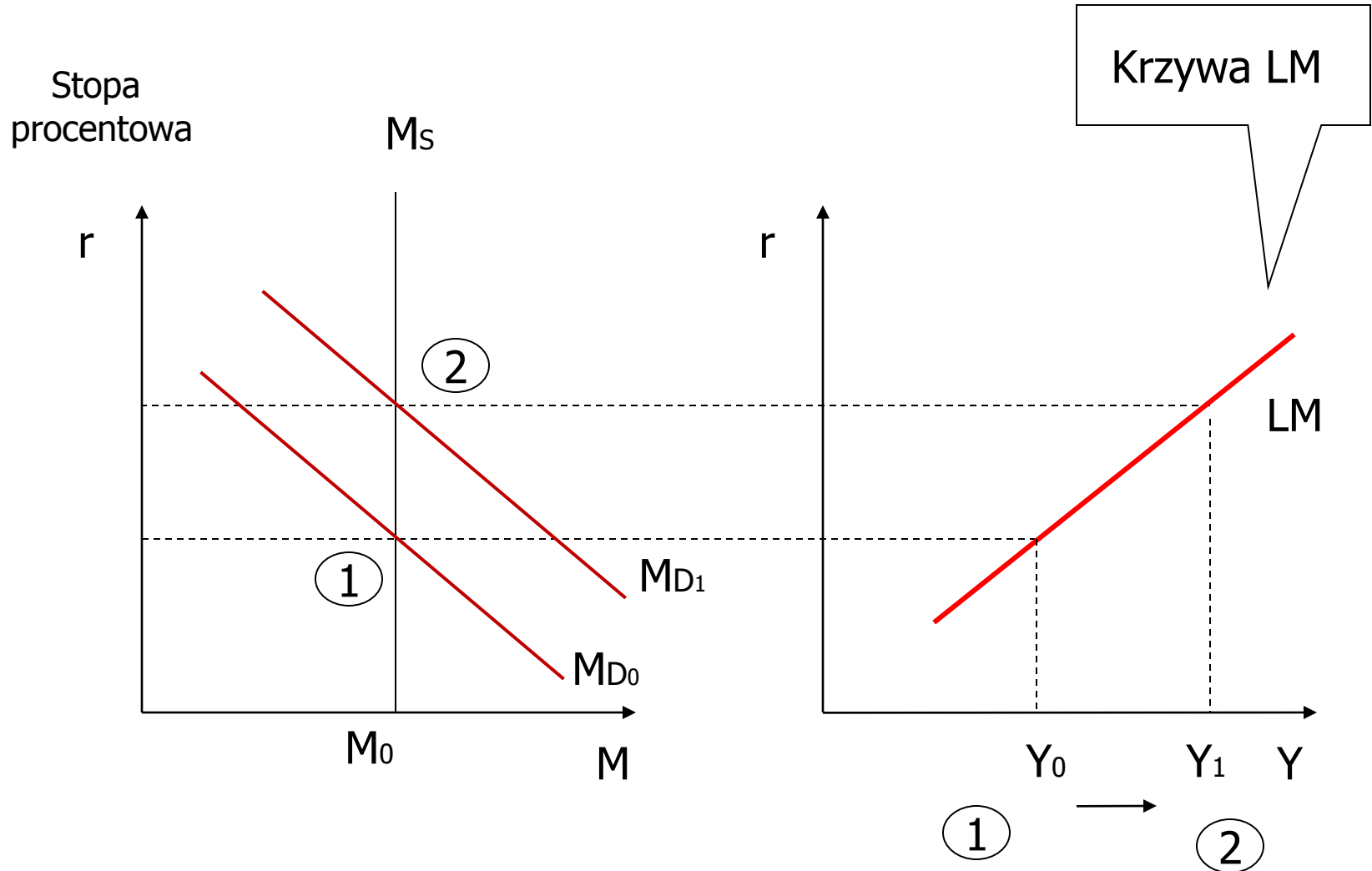
$$P = 1$$

$$\text{LM: } M_S = M_D$$

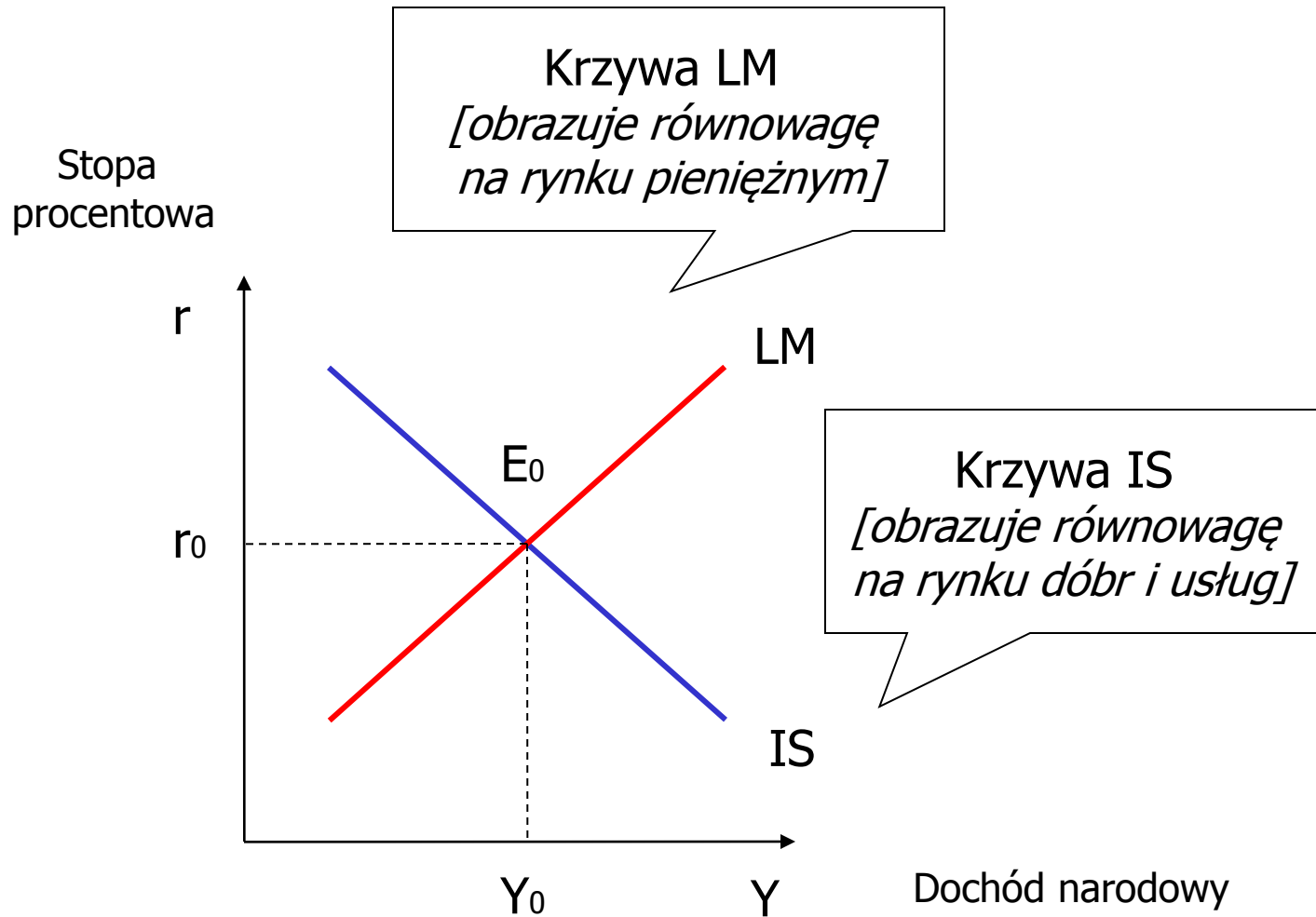
$$\text{LM: } 550 = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$\text{LM: } Y = 1100 + 4000 r$$

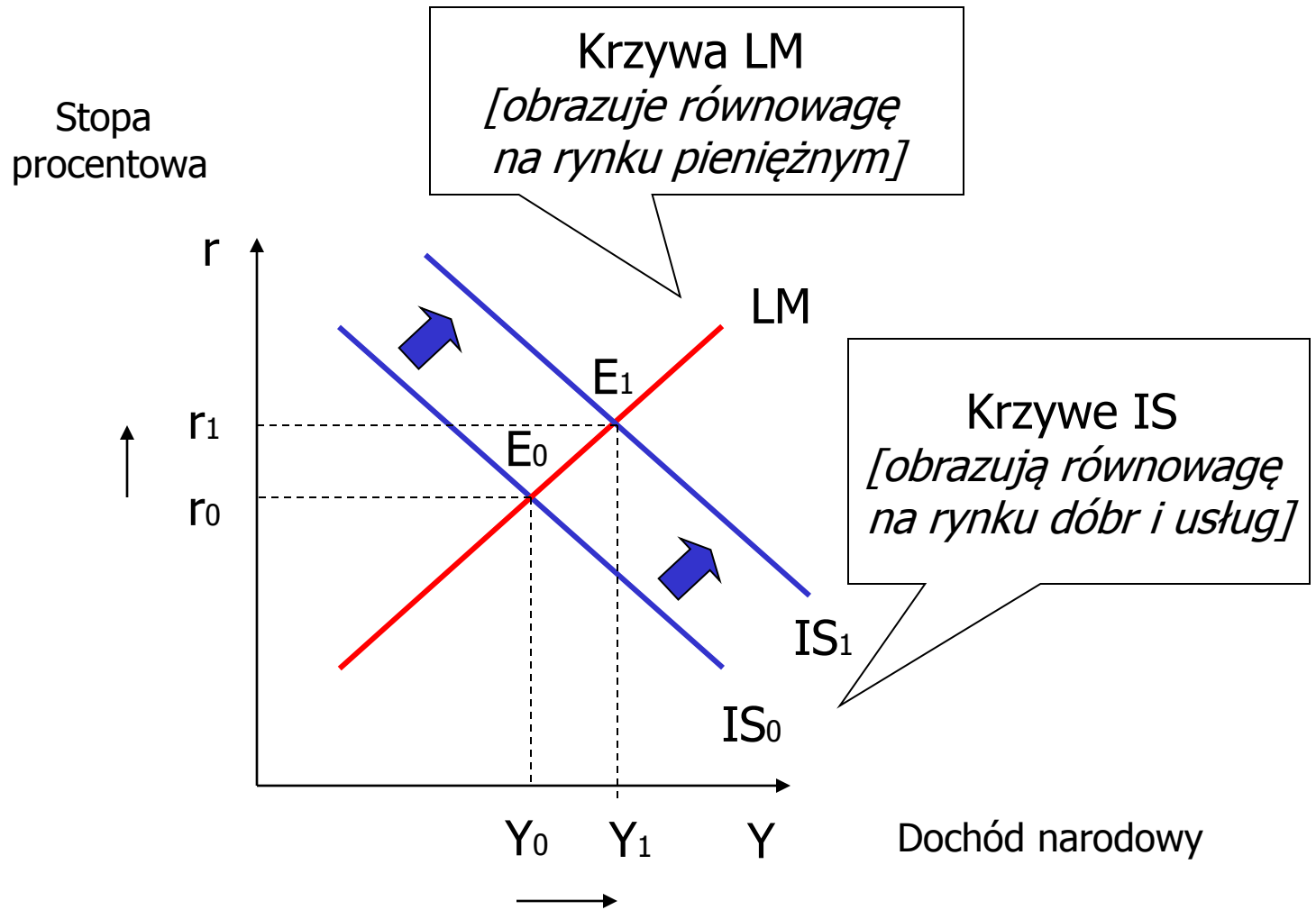
Wyprowadzenie krzywej LM

Model równowagi makroekonomicznej: IS - LM

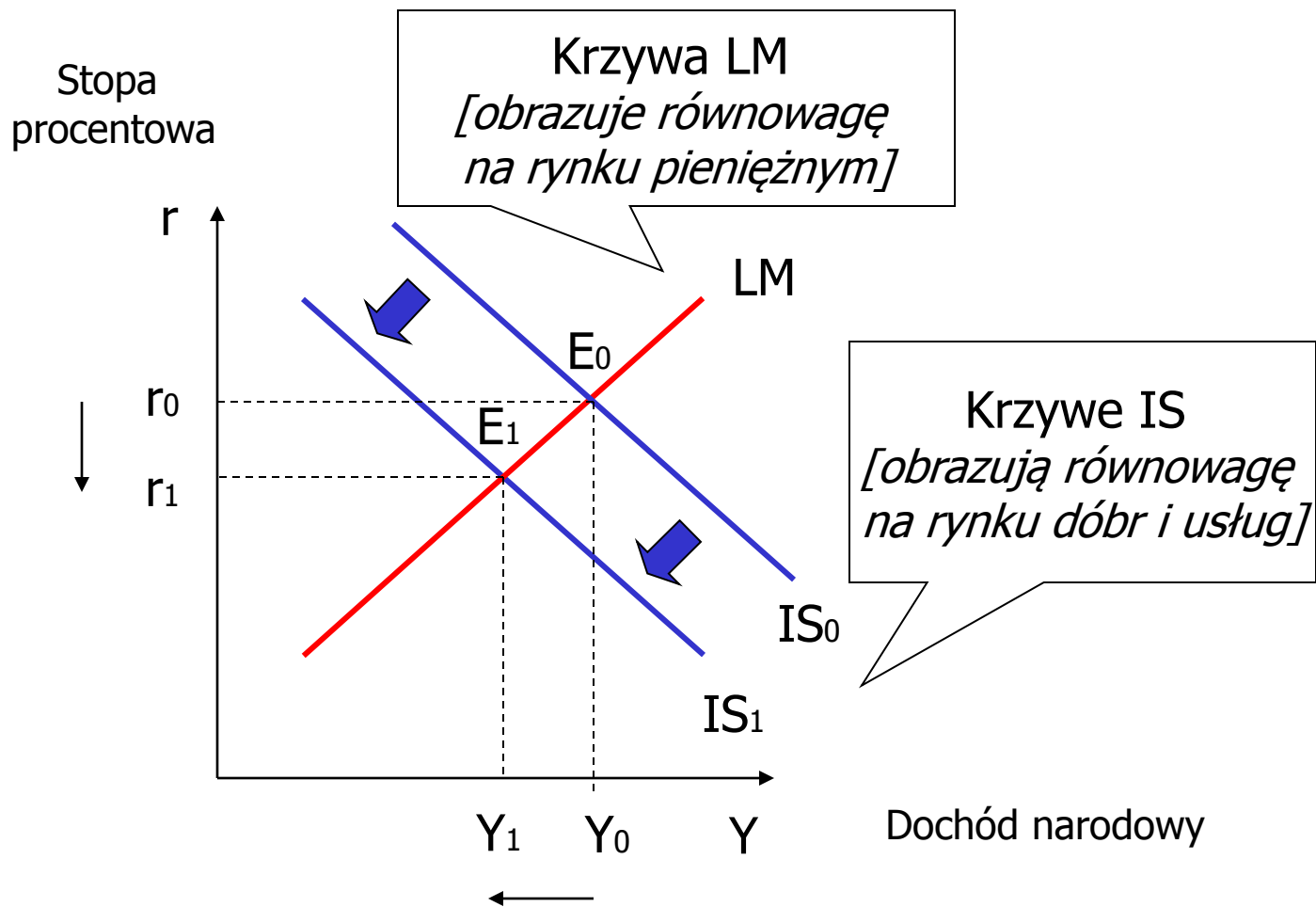
Model IS - LM: wpływ ekspansywnej polityki budżetowej na gospodarkę

Wpływ ekspansywnej polityki fiskalnej na wzrost gospodarczy (OECD 1970-96)

Wskaźnik	Ekspansja fiskalna
Stopa wzrostu realnego GDP	
- przed zmianą polityki fiskalnej	2,57 %
- w trakcie	1,12 %
- po zmianie polityki fiskalnej	2,00 %
Liczba epizodów	38

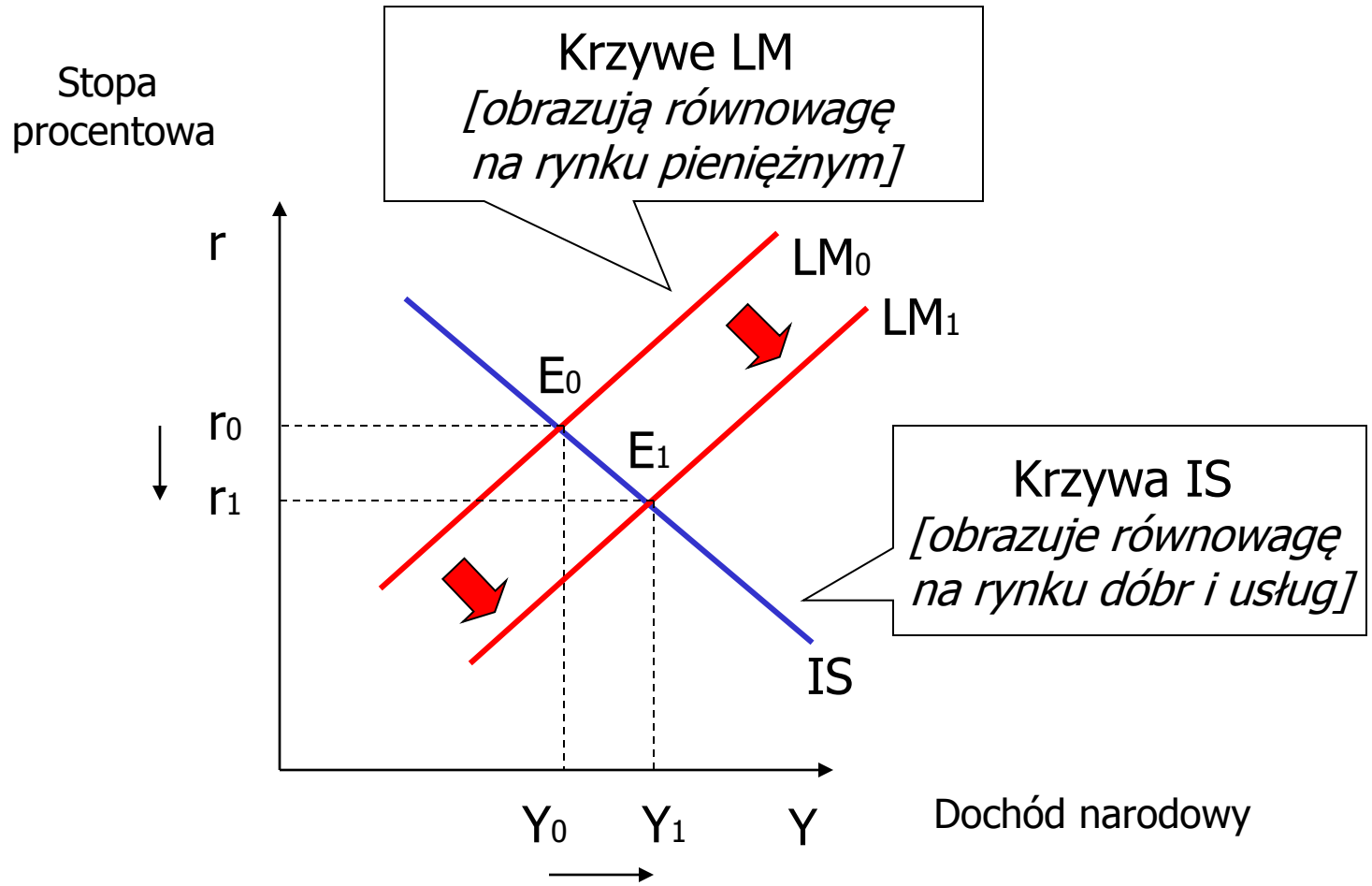
Model IS - LM: wpływ restrykcyjnej polityki budżetowej na gospodarkę

Wpływ restrykcyjnej polityki fiskalnej na wzrost gospodarczy (OECD 1970-96)

Wskaźnik	Restrykcje fiskalne
Stopa wzrostu realnego GDP	
- przed zmianą polityki fiskalnej	2,21 %
- w trakcie	2,36 %
- po zmianie polityki fiskalnej	2,13 %
Liczba epizodów	65

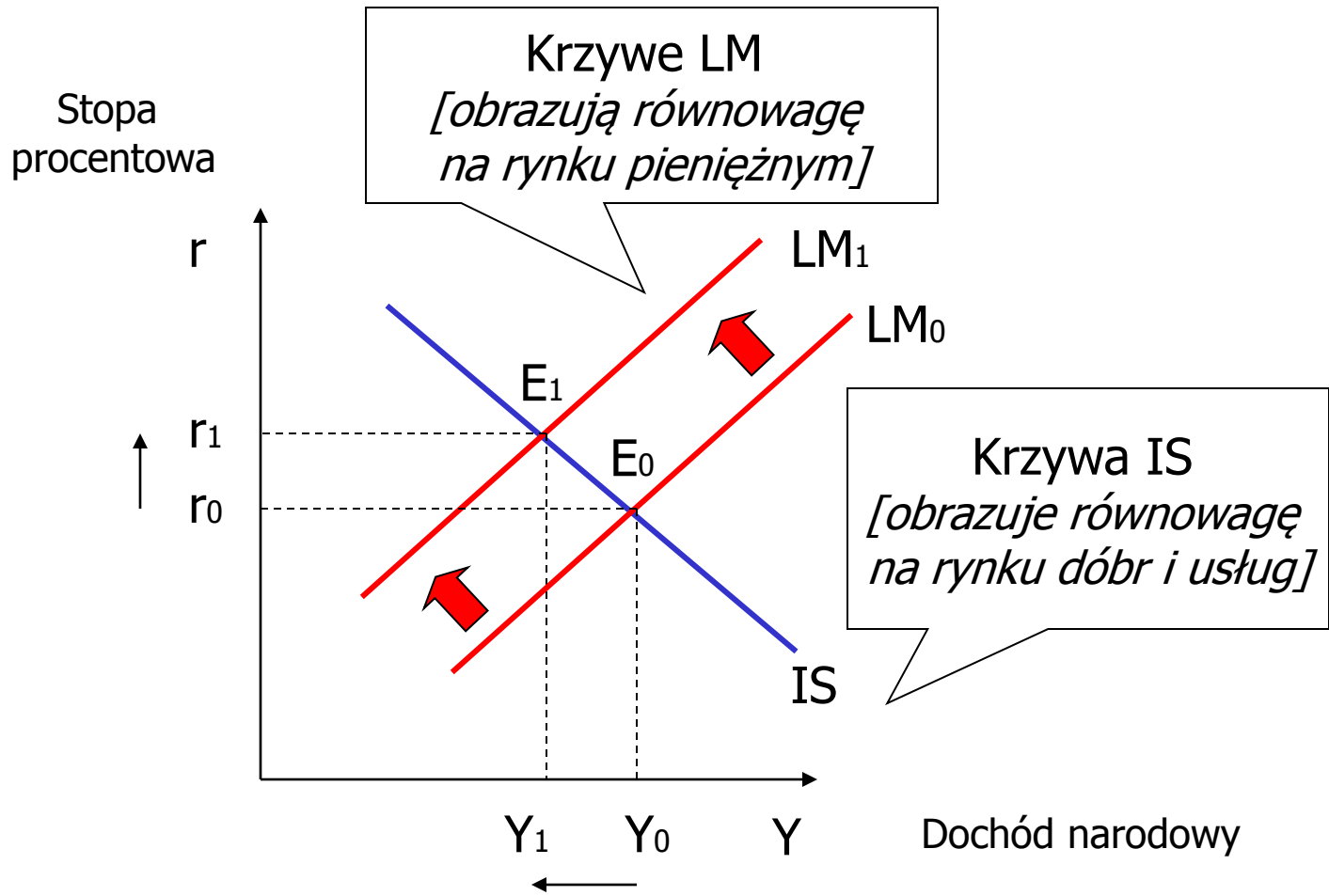
Model IS - LM: wpływ ekspansywnej polityki monetarnej na gospodarkę

Ekspansywna polityka monetarna a tempo wzrostu gospodarczego w USA w latach 1982-84

Wskaźnik	1981	1982	1983	1984
Tempo wzrostu nominalnej podaży pieniądza M1	6,5	8,5	9,6	5,7
Tempo wzrostu realnej podaży pieniądza M1	-3,2	2,1	6,0	2,0
Tempo inflacji mierzone deflatorem PNB	9,7	6,4	3,9	3,7
Tempo wzrostu gospodarczego	1,9	-2,5	3,6	6,8

Model IS - LM: wpływ restrykcyjnej polityki monetarnej na gospodarkę

Restrykcyjna polityka monetarna a tempo wzrostu gospodarczego w USA w latach 1978-1982

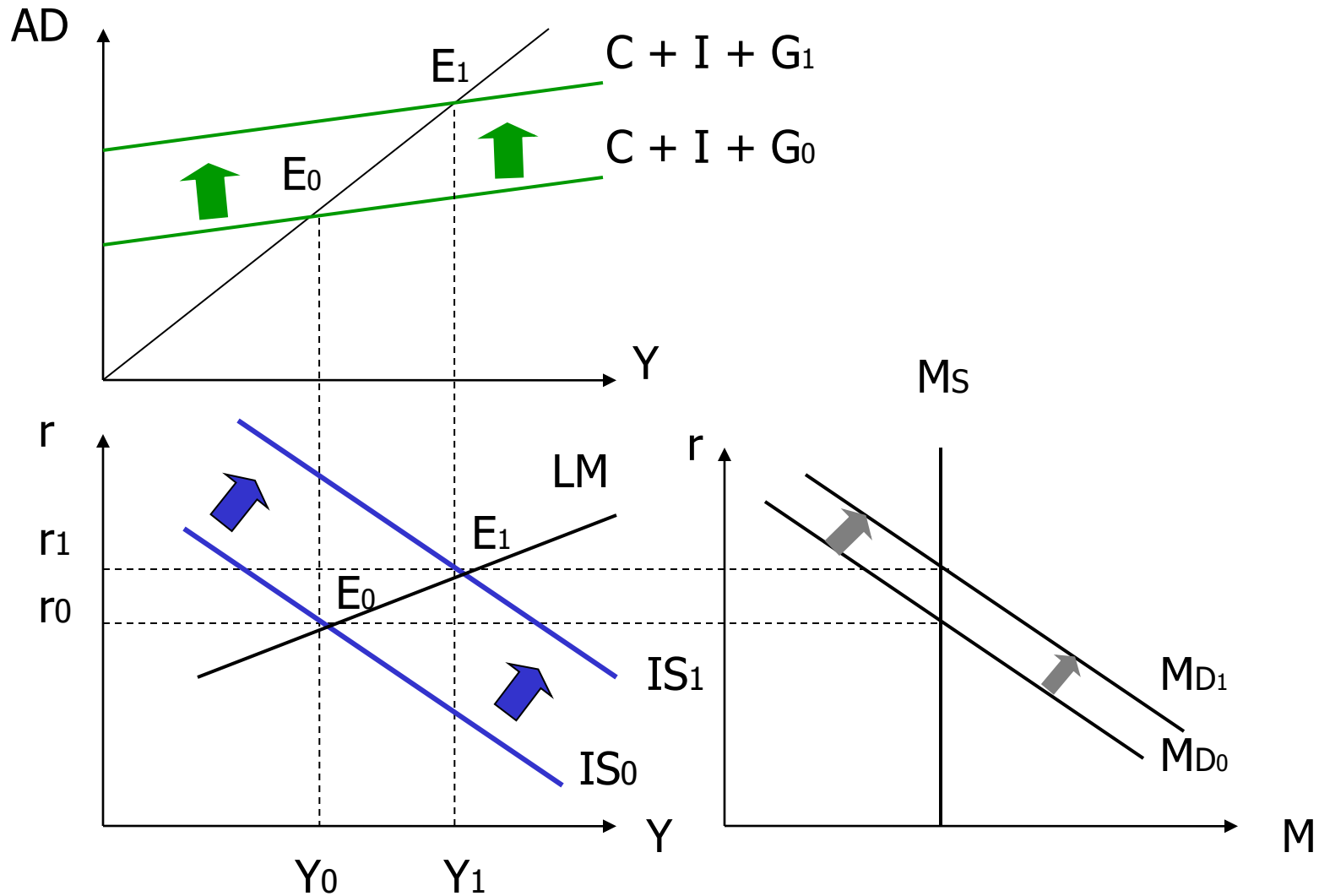
Wskaźnik	1978	1979	1980	1981	1982
Tempo wzrostu nominalnej podaży pieniądza M1	8,2	7,6	6,8	6,5	8,5
Tempo wzrostu realnej podaży pieniądza M1	0,9	-1,3	-2,2	-3,2	2,1
Tempo inflacji mierzone deflatorem PNB	7,3	8,9	9,0	9,7	6,4
Tempo wzrostu gospodarczego	5,3	2,5	-0,2	1,9	-2,5

Polityka makroekonomiczna (mieszana) – Hiszpania 1974 - 1995

Wskaźnik	1974-85	1986-1990	1991-95
Saldo budżetu (% PKB)	-2,8	-3,7	-5,7
Dług publiczny (% PKB)	43,7	44,8	65,5
Tempo wzrostu podaży pieniądza M1	17,4	13,7	8,6
Długookresowa stopa %	b.d.	12,9	11,2
Tempo inflacji mierzone deflatorem PKB	15,0	7,4	5,4
Tempo wzrostu gospodarczego	1,9	4,5	1,3
Stopa bezrobocia	11,3	18,9	20,9

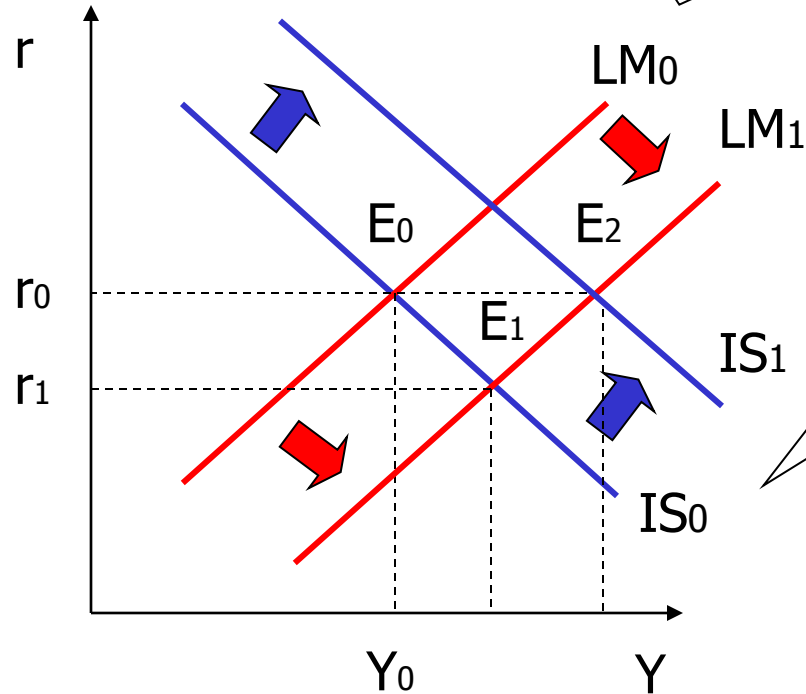
Mechanizm transmisyjny

Efekt Pigou (efekt realnych zasobów pieniądza)

Stopa procentowa

1 - spadek cen prowadzi do wzrostu realnych zasobów pieniądza

2 - spadek cen prowadzi także do wzrostu realnej wartości majątku

Dochód narodowy

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (1)

1. Stopa wzrostu realnego GDP

1994-2000: 3,9% (średnio rocznie)

2001: 1,2%

2. Stopa bezrobocia

grudzień 2000: 4,0%

grudzień 2001: 5,8%

Źródło: G. Mankiw, *Macroeconomics*

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (2) – przyczyny: szoki

1. Spadające ceny akcji

sierpień 2000 – sierpień 2001: - 25 %
tydzień po 11 września : - 12 %

2. Atak terrorystyczny 11 września

- wzrost niepewności
- spadek zaufania konsumentów i firm

**Efekt – redukcja wydatków
– przesunięcie krzywej IS w lewo**

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (3) - odpowiedź (polityka gospodarcza)

1. Polityka fiskalna

- cięcia podatkowe
- wyższe wydatki: pomoc dla Nowego Jorku oraz linii lotniczych, wojna z terroryzmem

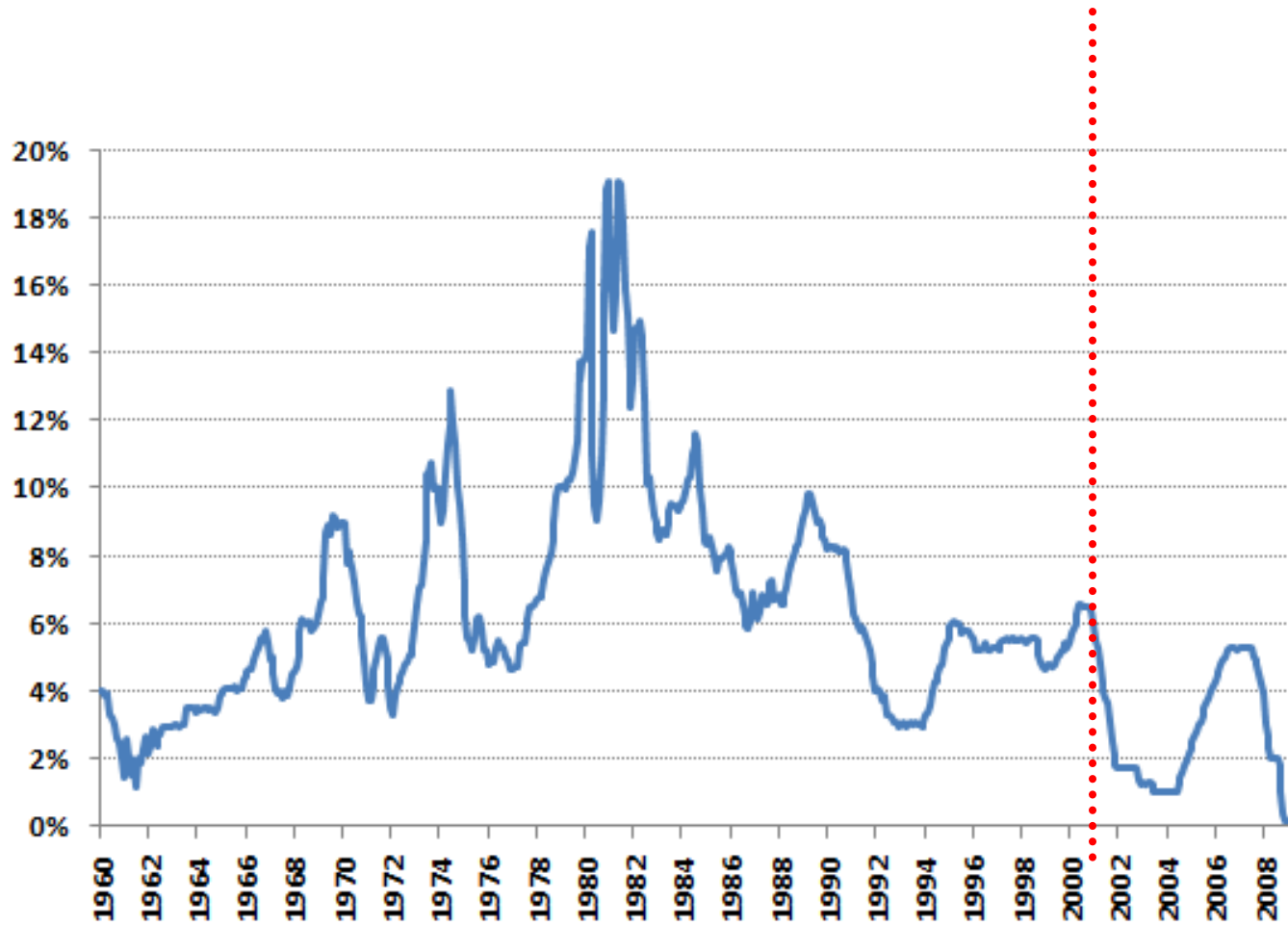
2. Polityka monetarna

- FED obcina stopy % 11 razy w 2001 r., obniżając podstawowe stopy z 6,5% do 1,75%
- wzrost podaży pieniądza

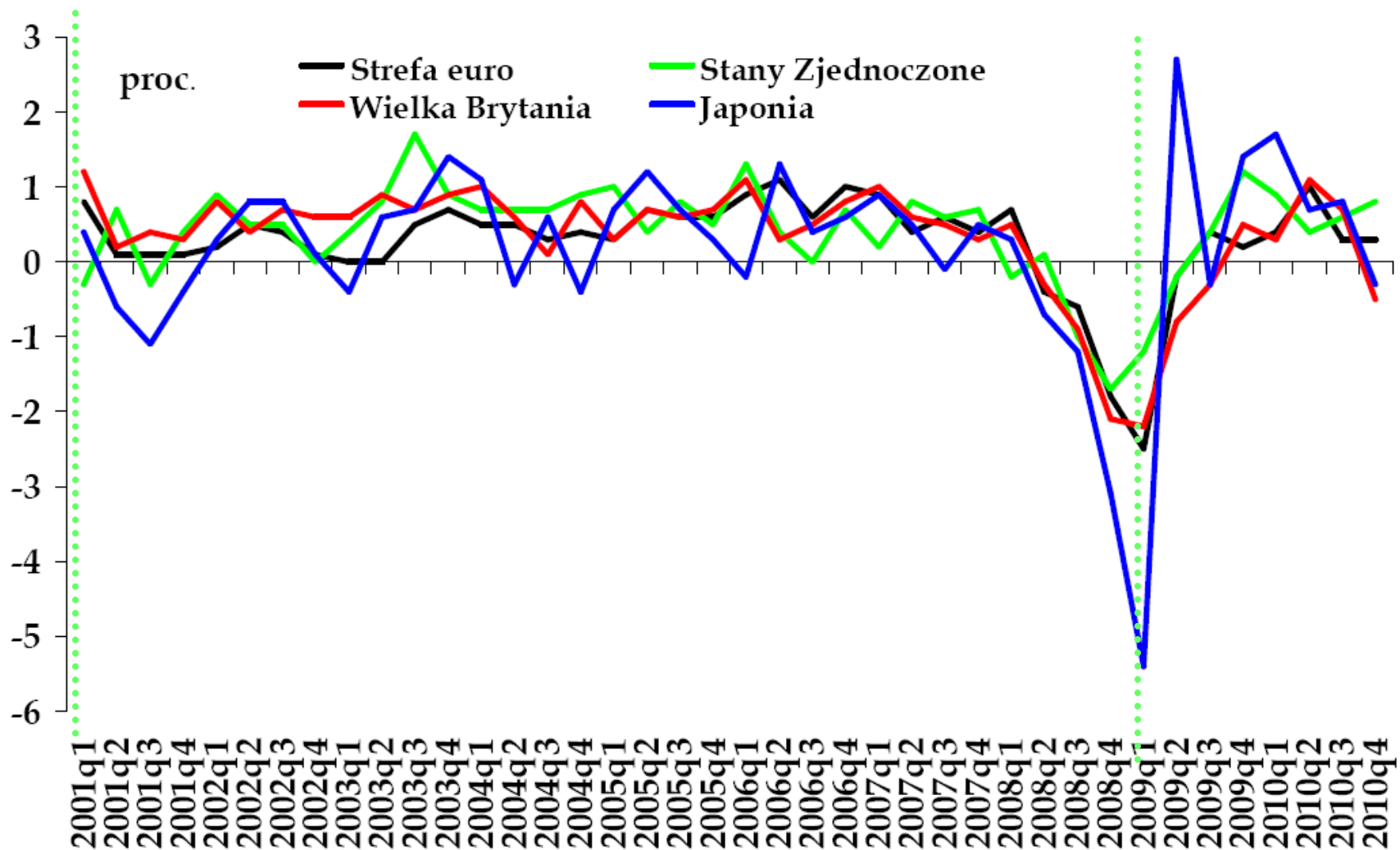
Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (4) - efekty polityki

1. W pierwszym kwartale 2002 stopa wzrostu realnego GDP sięga 6,1%
2. Później stopa wzrostu zmniejsza się do 2%
3. W czerwcu 2003 r. NBER ogłasza, że recesja skończyła się w listopadzie 2001 r.

Stopa funduszy federalnych Fed

Wzrost gospodarczy w wybranych krajach

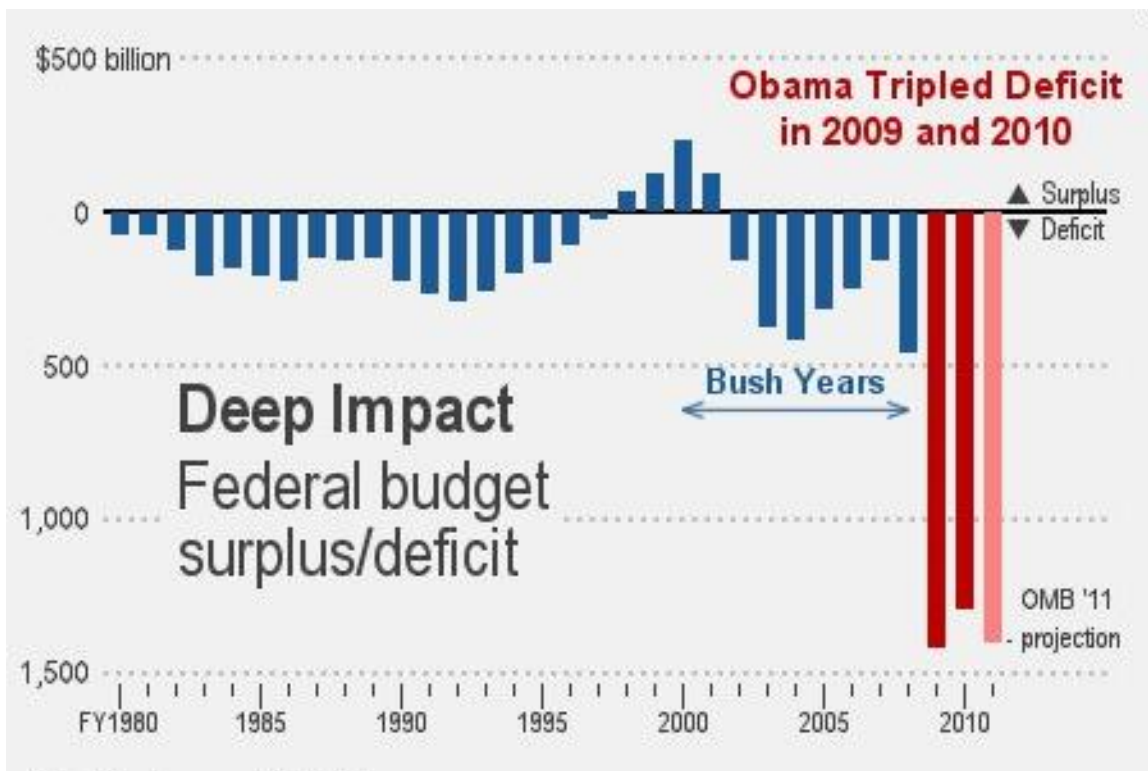
Źródło: NBP, Raport o inflacji, marzec 2011.

Wskaźniki koniunktury, USA 2001-2008

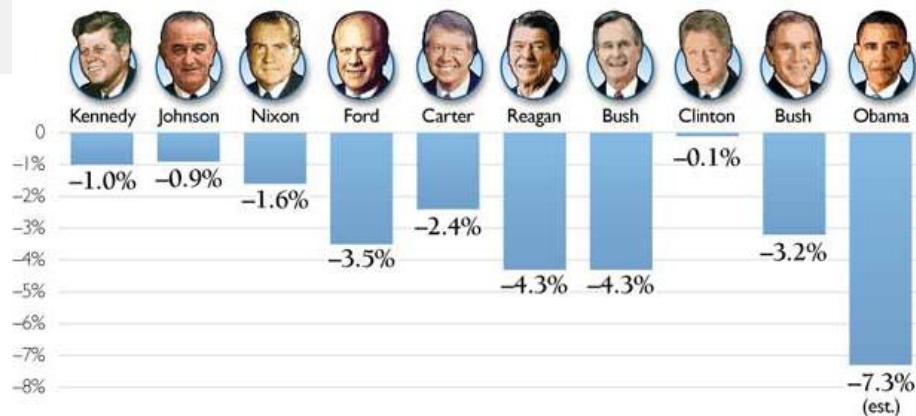
Wskaźnik	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wzrost gospodarczy	1,1	1,8	2,5	3,6	3,1	2,7	1,9	-0,3
Stopa bezrobocia	4,8	5,9	6,1	5,6	5,1	4,7	4,7	5,8
Stopa zatrudnienia	73,1	71,9	71,2	71,2	71,5	72,0	71,8	70,9
Inwestycje niemieszkaniowe	-2,8	-7,9	1,4	6,2	6,7	8,0	6,5	-0,8
Inwestycje w budownictwie mieszkaniowym	0,6	5,3	8,2	9,8	6,2	-7,3	-18,7	-23,9
Inflacja	2,8	1,6	2,3	2,7	3,4	3,2	2,9	3,8
Saldo finansów publicznych / PKB	-0,6	-4,0	-5,0	-4,4	-3,3	-2,2	-2,9	-6,6
Dług publiczny / PKB	54,4	56,8	60,2	61,2	61,4	60,8	66,3	75,3

Deficyt budżetowy w USA

Deficyt budżetowy w USA:
 2012: 1087 mld USD
 2013: 973 mld USD
 2014*: 744 mld USD
 2015*: 576 mld USD

Note: Fiscal year ends Sept. 30
 Source: Office of Management and Budget

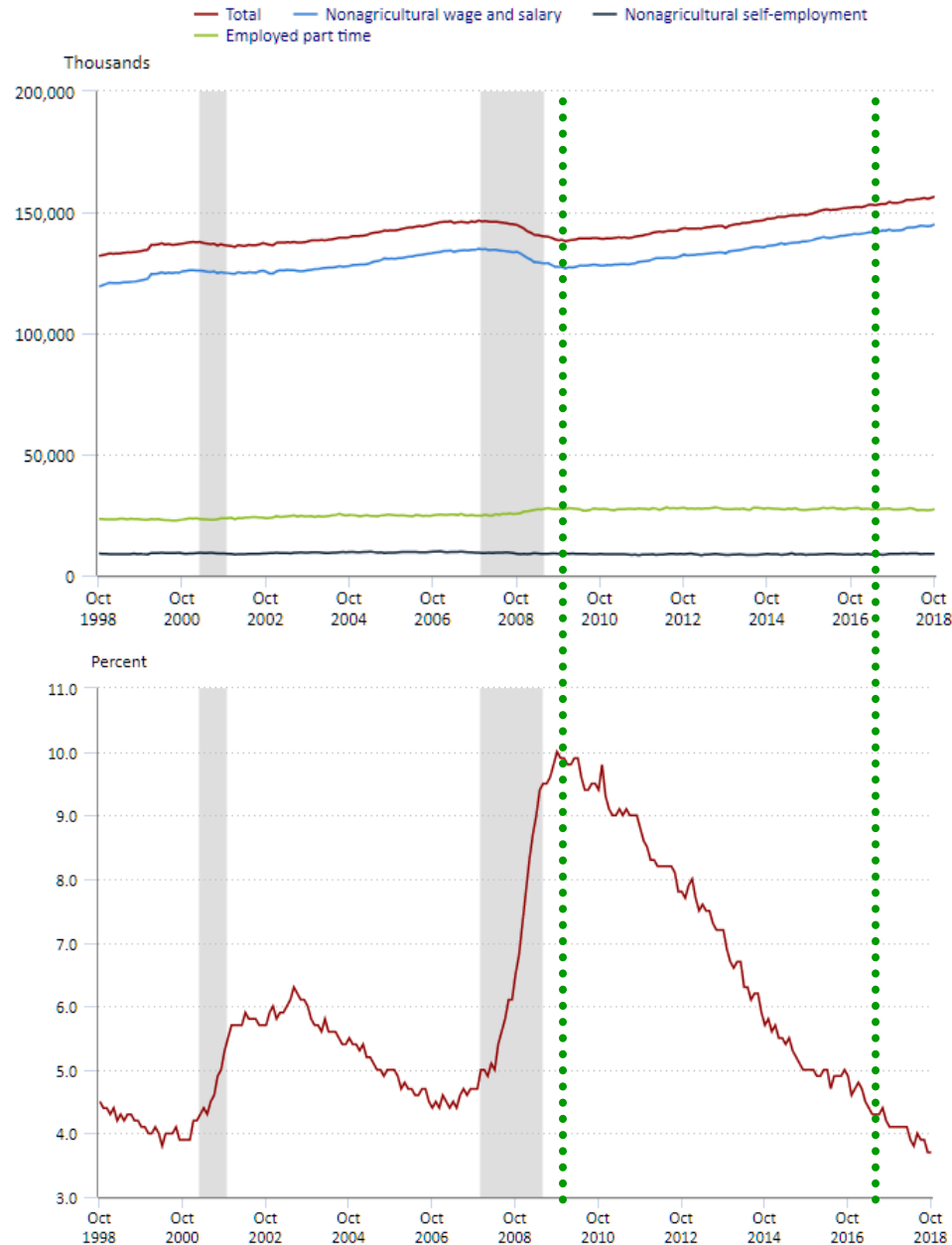

Wskaźniki koniunktury, USA 2009-2017

Wskaźnik	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Wzrost gospodarczy	-2,8	2,5	1,8	2,8	1,8	2,5	2,9	1,6	2,4
Stopa bezrobocia	9,4	9,8	9,1	8,1	7,4	6,2	5,3	4,9	4,4
Stopa zatrudnienia	67,6	66,7	66,6	67,1	67,4	68,1	68,7	69,4	70,1
Inflacja	-0,3	1,6	3,1	2,1	1,5	1,6	0,1	1,3	2,1
Saldo finansów publicznych / PKB	-7,2	-12,8	-12,2	-10,7	-9,3	-5,2	-4,6	-5,4	-4,3

Poziom zatrudnienia oraz stopa bezrobocia w USA

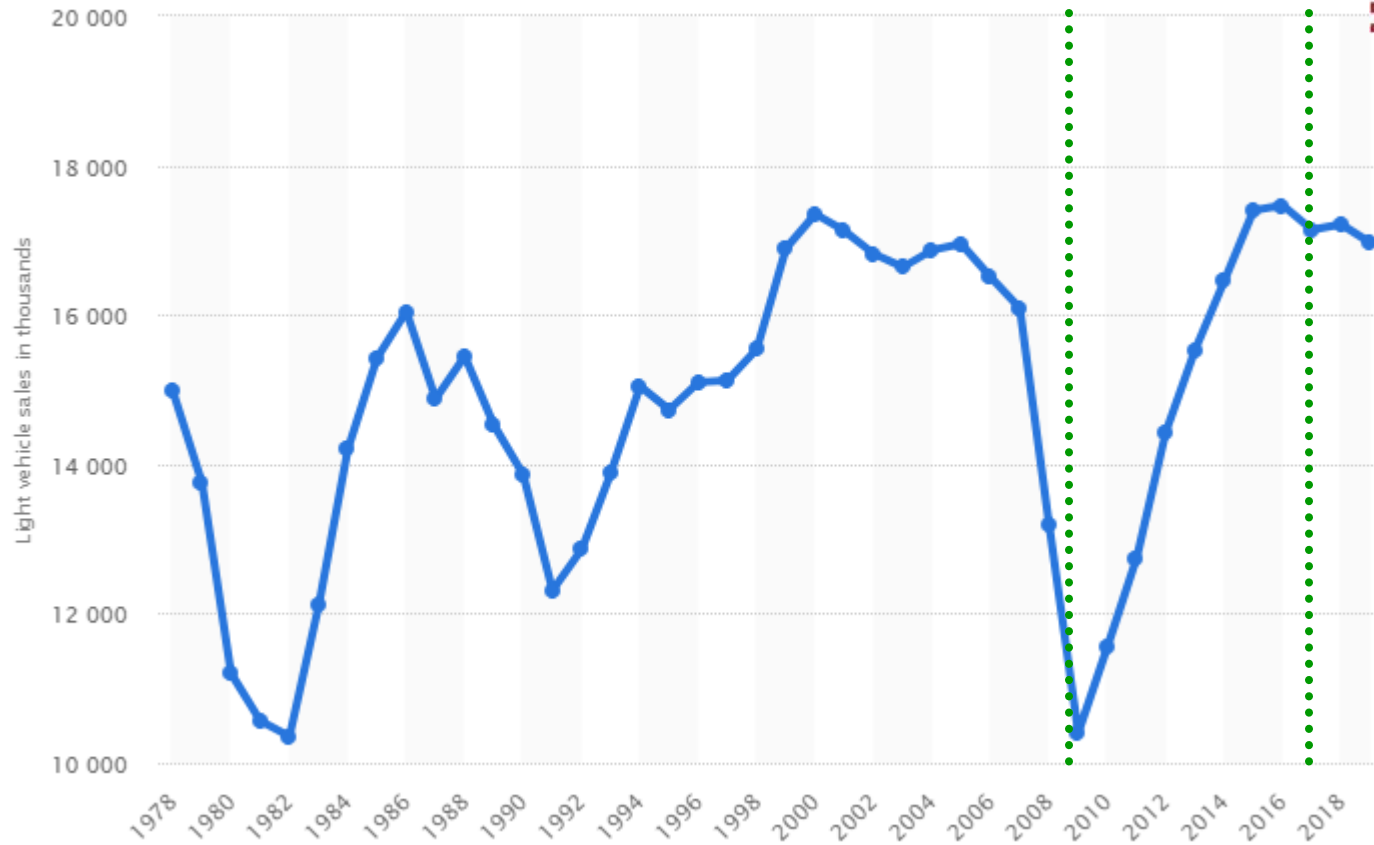

**Zatrudnienie
XII 2019: 158,8 mln**

**Stopa bezrobocia
XII 2019: 3,5%**

Źródło: US BLS, 2019.

Sprzedaż nowych samochodów w USA

Wskaźniki koniunktury, Polska 2012-2018

Wskaźnik	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Wzrost gospodarczy	1,6	1,4	3,3	3,8	3,1	4,9	5,1
Stopa bezrobocia (rej.)	13,4	13,4	11,4	9,7	8,2	6,6	5,8
Stopa bezrobocia (BAEL)	10,1	9,8	8,1	6,9	5,5	4,5	3,8
Stopa zatrudnienia	59,7	60,0	61,7	62,9	64,5	66,1	67,4
Spożycie w sektorze gosp. dom.	0,8	0,3	2,6	3,0	3,9	4,5	4,3
Inwestycje w środki trwałe	-1,8	-1,1	10,0	6,1	-8,2	4,0	8,9
Inflacja	3,7	0,9	0,0	-0,9	-0,6	2,0	1,6
Wydatki budżetowe (w mld zł)	318,0	321,3	312,5	331,7	360,8	375,8	390,5
Saldo finansów publicznych / PKB	-3,7	-4,2	-3,6	-2,6	-2,4	-1,5	-0,2
Dług publiczny / PKB	53,7	55,7	50,4	51,3	54,2	50,6	48,9
Stopa referencyjna	4,25	2,50	2,00	1,50	1,50	1,50	1,50

Notowania cen ropy naftowej

ROPA

65,56 USD/baryłka 0,71% 0,46

2020-01-20 08:27:00

ROPA

Kurs odniesienia: **64,90** (06-01-17)

Data początkowa: **2006-01-18**

Data końcowa: **2020-01-17**

Zmiana: **0,31%**

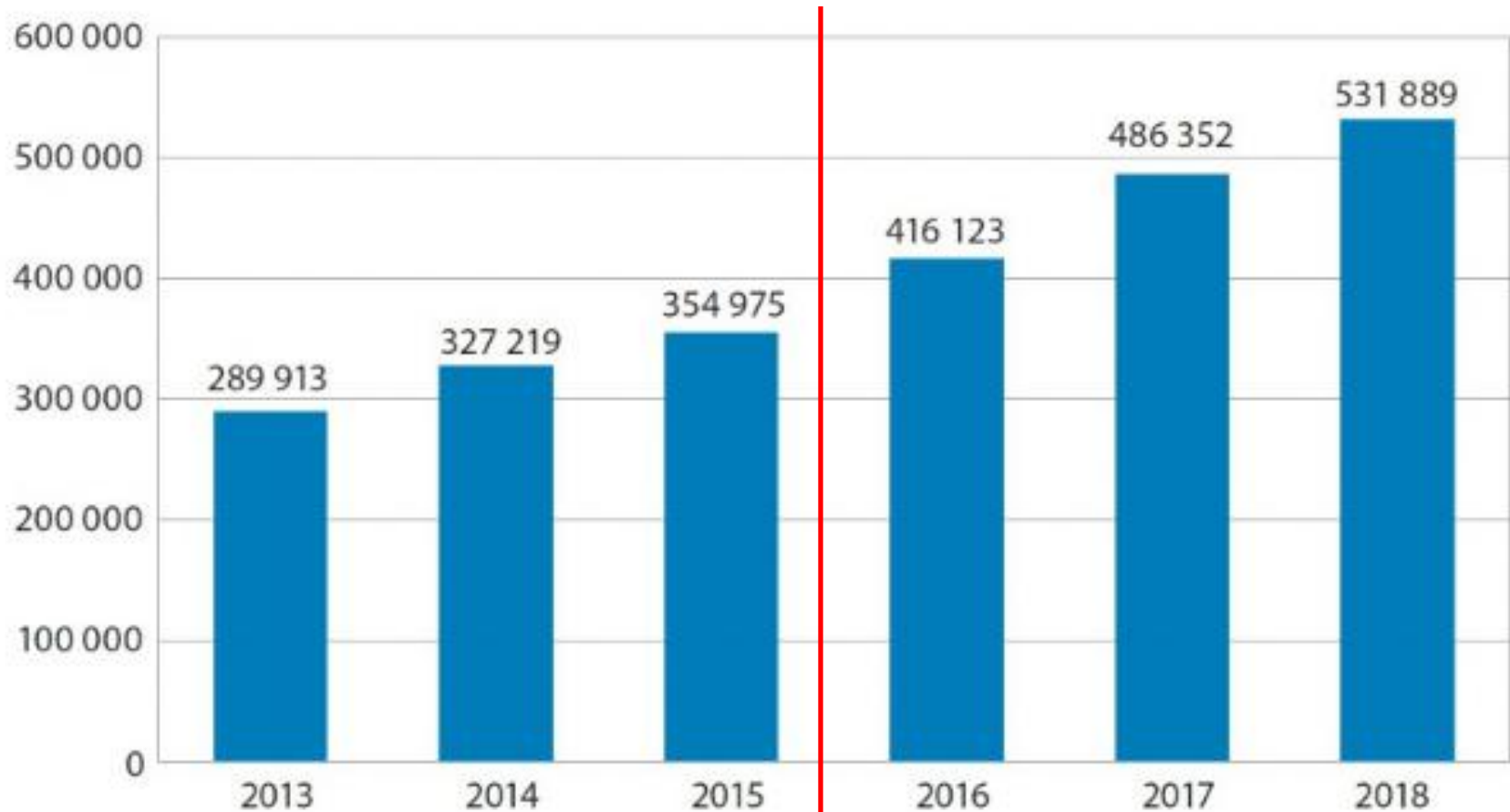
Zmiana: **0,20**

Minimum: **27,16** (16-01-20)

Maksimum: **147,50** (08-07-11)

Średni: **78,68**

Pierwsze rejestracje samochodów osobowych w latach 2013-2018

Źródło: PZPM.

Stopa inflacji w Polsce, 2018 - 2019

